

**RANTA
SALMI**

Kestävä luonnostaan

Hyvinvointikertomuksen 2022- 2025 vuosiraportti 2025

Käsitelty Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta 4.5.2026 § X,
Kunnanhallitus 11.5.2026 § X ja Kunnanvaltuusto 1.6.2026

Sisällysluettelo

OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN TILA VUONNA 2025	1
1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi	1
2 HYTE -kerroin, TEA -viisari ja tulosindikaattorit	4
OSA II HYVINVOINTISUUNNITELMA VALTUUSTOKAUDELLE 2022-2025	7
3 Kuntastrategian painopisteet ja linjaukset	7
4 Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja -suunnitelmat	8
5 Hyvinvointisuunnitelma	8
OSA III VALTUUSTOKÄSITTELY	30
6 Hyvinvointityöryhmä	30
7 Vuosiraportin 2025 hyväksyminen	30

OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN TILA VUONNA 2025

Vuoden 2025 osalta on raportoitu, mitä tilastoja on ollut saatavilla raportointihetkellä. Muut tiedot ovat vuodelta 2024 tai vanhempaa.

1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

Väestön määrä on jatkanut laskuaan ennakoitua maltillisemmin, ollen vuoden 2025 lopussa 3219 ja huoltosuhde on hitaasti noussut 98 %:iin.

Väestön rakenne 2025 ja kehitys

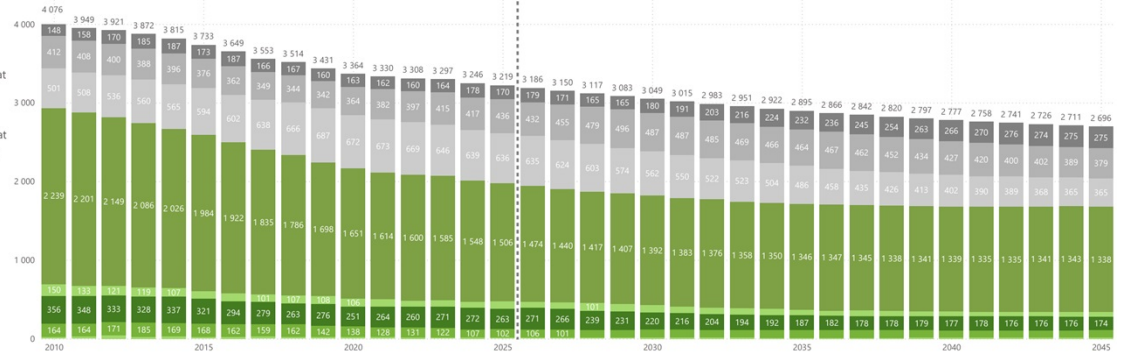
Ikä	lukumäärä	% -osuus (n.)
alle 1 v	15	0,5 %
1-6 v	102	3 %
7-15 v	263	8 %
16-18 v	91	2,5 %
19-64 v	1506	48 %
65-74 v	636	20 %
75-84 v	436	14 %
85+ v	170	4 %
Yhteensä	3129	100 %

Asukasluvun kehitys ja ennuste

Väestö 2010–2025, väestöennuste 2026–2045 (Tilastokeskus 2024)

Ikäryhmä

- Syntyneet, alle 1-vuotiaat
- Varhaiskasvatus, 1-6-vuotiaat
- Peruskoulu, 7-15-vuotiaat
- Toisen asteen koulutus, 16-18-vuotiaat
- Työikäiset, 19-64-vuotiaat
- Eläkkeelle jäävät, 65-74-vuotiaat
- Hoito- ja hoivapalvelut, 75-84-vuotiaat
- Hoito- ja hoivapalvelut, 85+-vuotiaat

Kuva Kuntamaisema

Kuntien välinen nettomuutto on kääntynyt reilummin negatiiviseksi vuonna 2024, ollen -11.6 %, joka on vertailualueita huomattavasti nopeampi heikennys. Väestön kokonaismuutos on -24 henkilöä vuonna 2025, joka on edellisvuotta pienempi ja luonnollista negatiivista väestömuutosta hyvin kompensoinut positiivinen muuttoliike. Muuta kieltä kuin kotimaisia kieliä puhuvien osuudessa näkyy tilapäistä suojelua saavien ja kasvanut ulkomaisten opiskelijoiden ja työntekijöiden tulo Rantasalmelle. Osuus on noussut selvästi ja on jo seutukunnan ja maakunnan tasoa korkeampi.

Lapsiperheiden määrä perheiden määrästä on laskenut edelleen, ollen 26,2 %, joka on vertailualueista heikoimmalla tasolla. Yksinhuoltaja perheiden määrä on ollut selvässä kasvussa nousten 29,4 %:iin, joka on vertailualueiden korkeimpia. Yhden hengen asuntokuntien määrän kasvu on taittunut, ollen 45,3 %. Koulutustasomittain on jatkanut nousuaan ja saavutti tason 314,3 vuonna 2024 jääden kuitenkin edelleen selvästi alle valtakunnallisen ja maakunnallisen tason.

Työllisten määrä on hieman laskenut, ollen 36,6 % väestöstä vuonna 2024. Käytettävissä olevien tulojen määrä (Gini -kerroin) on myös hieman noussut, ollen 26,7. Vaikka kunnan yleinen (17 %) ja lasten (16,2 %) pienituloisuusasteet ovat hieman laskeneet, ne ovat edelleenkin vertailualueiden korkeimpia.

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneiden 18 - 24 -vuotiaiden osuus on noussut, ollen 5 % vastaavan ikäisestä väestöstä, osuus on vertailualueiden korkein. Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneiden 25 - 64 -vuotiaiden osuus on pysytellyt 1,3 % vastaavan ikäisestä väestöstä, osuus on seutua ja maakuntaa selvästi matalampi. Vaikeasti työllistyvien osuus (rakennetyöttömyys) 15 - 64 -vuotiaista on hieman noussut, ollen 4,4 %, joka on edelleenkin vertailualueiden matalimpia osuuksia.

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17- 24-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori oli 21 vuonna 2025, joka on vertailualueen heikoin. Toimeentulotukea saaneet lapsiperheiden osuus lapsiperheistä on hieman laskenut, ollen 10 % ja ahtaasti asuvien lapsiperheiden määrä kaikista lapsiperheistä on hieman laskenut ollen 29 %, mutta molemmat osuudet ovat edelleenkin vertailualueiden korkeimpia.

Kouluterveyskysely on tehty v. 2025 ja sen tulosten mukaan:

1.-2. lk lukio

- 48 % oppilaista on tyytyväisiä elämäänsä

8.-9 luokka

- oppilaista 21 % kokee kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta (vuonna 2023 12 %)

- oppilaista 33 % kokee terveydentilansa kohtaiseksi tai huonoksi (vuonna 2023 29 %)

- oppilaista 26 % ei syö koululounasta päivittäin (vuonna 2023 20 %)

- lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky 8. lk (MOVE! -mittaus); oppilaat, joilla on heikko fyysinen toimintakyky 30,4 % (vuonna 2024 63 %)

- oppilaista 72 % on tyytyväinen elämäänsä (vuonna 2024 70 %)

4.-5. luokka

- lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky 5. lk (MOVE! -mittaus); oppilaat, joilla on heikko fyysinen toimintakyky 35 % (vuonna 2024 72,7 %)

- oppilaista 89 % tyytyväisiä elämäänsä (vuonna 2023 78%)

Hyvinvointisuunnitelmaan on raportoitu Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toteutuma sen tavoitteiden ja mittareiden mukaisesti.

Perusterveydenhuollon lastenneuvolan käynnit (0-7 v) ovat vertailujaksolla olleet v. 2024 5007/1000, joka on vertailualueita selvästi korkeampi arvo. Ala-asteiden saavutettavuus enintään 2 km etäisyydellä kotoa

on mahdollista noin kolmannekselle koululaisista, tämä on vertailualueiden matalin osuus ja kertoo koulun keskittymisestä kuntakeskukseen.

Kodin ulkopuolelle sijoitettujen 0 - 24-vuotiaiden ja 0 - 17 -vuotiaiden osuudet ovat hieman laskeneet vuonna 2024 ollen 2.1-2.6 %, joka on seutukunta-maakuntatasoa. Kodin ulkopuolelle sijoitettujen 0 - 17-vuotiaiden perheisiin sijoitettujen osuus on vuonna 2024 ollut 75, joka on vertailualueiden korkein. Lastensuojelun avohuollollisten tukitoimien piirissä 18 - 20-vuotiaista oli vuoden 2024 aikana 5.1 %, joka on vertailualueiden korkeimpia arvoja.

Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavien 16- 24-vuotiaiden osuus on vuonna 2024 ollut 3,5 %, joka on vertailualueiden korkein osuus. Mielenterveysperusteisesti sairaspäivärahaa saaneiden 25 - 64 -vuotiaiden osuus on noussut 28.4/1000 vastaavan ikäistä, joka on edelleenkin vertailualueiden matalimpia arvoja. Vastaavan ikäisten työttömyyseläkettäsaavien osuus on laskenut hieman, ollen 8.9% v. 2024, joka on vertailualueiden korkeimpia.

Erytiskorvattaviin lääkkeisiin psykoosin vuoksi oikeutettujen, 65 -vuotta täyttäneiden määrä on pysynyt suhteellisen tasaisena tarkastelujaksolla 2022-2024, ollen 2,4 % vastaavan ikäisestä väestöstä. Luku on seutukunnan tasoa vastaava ja muuta maata matalampi. Täyttä kansaneläkettä saavien määrä on hieman noussut, ollen 1,4 % v. 2025 vastaavan ikäisestä väestöstä ja osuus on koko maan tasoa.

Yksinasuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus vastaavan ikäisestä asuntoväestöstä on laskenut hieman, ollen 41,2 %, joka on vertailualueiden matalimpia. Kaatumisiin ja putoamisiin liittyviä hoitajaksoja 65 vuotta täyttäneillä/10000 vastaavan ikäistä oli vuonna 2024 422,9/10000, joka on yllättäen noussut vertailualueiden korkeimpiin osuuksiin. Omaishoidon tuen 75 vuotta täyttäneet hoidettavat osuus vastaavan ikäisestä väestöstä on noussut yli 2 %- yksikköä, ollen 5,2 %, joka on vertailualueiden korkein.

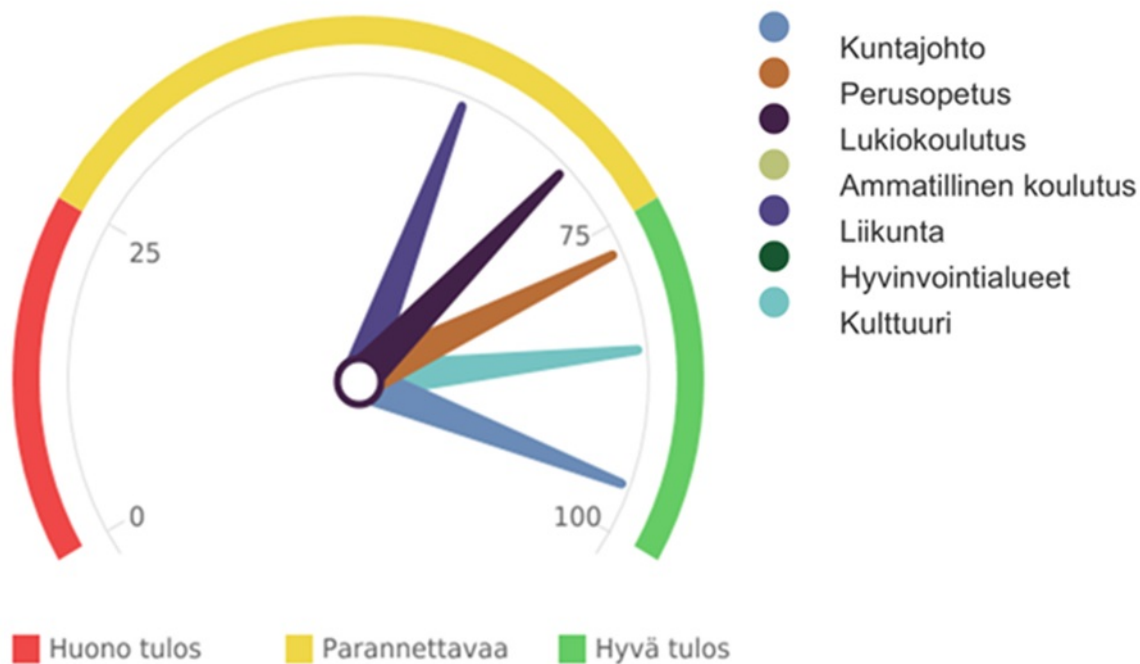
Vuonna 2025 äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa oli 55,6 %, joka on vertailualueiden parhaita. Poliisin tietoon tulleiden henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten määrä on vuonna 2024 ollut 6,8/1000 asukasta, joka on vertailualueiden alhaisimpien joukossa. Poliisin tietoon tulleiden omaisuusrikosten määrä on laskenut, ollen 14,8/1000 asukasta, joka on vertailualueiden matalin. Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidettujen potilaiden määrä on huomattavasti noussut, ollen 128,4/10000 asukasta, joka on vertailualueiden korkeimpia. Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki lääkärikäynnit ovat hieman laskeneet, ollen 1042/1000 asukasta, joka on vertailualueiden matalimpia.

Yhteenvedon voidaan todeta, että kunnan on omassa toiminnassaan ja sen kehittämässä kiinnitettävä erityisesti huomiota eri-ikäisten yksinäisyyden ehkäisyyn, lasten ja nuorten terveyden edistämiseen erityisesti mielen hyvinvoinnin ja fyysisen kunnon osalta, nuorten aikuisten syrjäytymisen ehkäisyyn ja elämän hallinnan tukemiseen, ikäihmisten kotona-asumisen ja heitä omaishoitajina hoitavien tukemiseen ja maahanmuuttaneiden kotoutumisen edistämiseen. Palveluiden tarjoamisessa ja niiden hinnoittelussa on syytä ottaa huomioon paikkakunnan korkeahko pienituloisuusaste eri ikäryhmissä. Paikkakunnan turvallisuus on parantunut tilastotiedon perusteella. Lisähuomiota on syytä kiinnittää ikäihmisten kaatumisten ehkäisyyn ohjatun liikunnallisen toiminnan lisäksi.

[Hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2025 tilastotietokooste.pdf](#)

2 HYTE -kerroin, TEA -viisari ja tulosindikaattorit

Kaikki sektorit : Rantasalmi 2025

Kaikki sektorit : Rantasalmi 2025

	Rantasalmi	Koko maa
Kaikki sektorit	77	72
Kuntajohto	96	87
Perusopetus	77	64
Lukiokoulutus	69	69
Ammatillinen koulutus	..	66
Liikunta	59	69
Hyvinvointialueet	..	59
Kulttuuri	85	77

Tulosindikaattorit

Kuntien tulosindikaattorit

Indikaattori	Sotkanet indikaattorinumero	Indikaattorin tavoitetaso	Lähde	Aikataulu
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, osuus 8. ja 9. luokan oppilaista	286 skaalattu ind. 5301	5 %	Kouluterveyskysely (THL)	Tietojen keruu toteutetaan parittomina vuosina keväisin, tulokset julkaistaan syksyisin
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % osuus vastaavan ikäisestä väestöstä	3219 skaalattu ind. 5304	5 %	Tutkintorekisteri (Tilastokeskus)	Tilasto valmistuu tilastovuotta seuraavan vuoden jälkeen alkuvuodesta. Esimerkiksi vuotta 2021 vuotta koskevat tiedot julkaistaan vuoden 2023 tammikuussa.
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % osuus vastaavanikäisestä väestöstä	234 skaalattu ind. 5306	0,5 %	Toimeentulotukirekisteri (THL)	Tietoja kerätään kunnilta vuosittain tammi-helmikuussa, KELA:lta kuukausitietoina. Tilasto valmistuu tilastovuotta seuraavan vuoden kesällä
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25–64-vuotiaat, % osuus vastaavan ikäisestä väestöstä	306 skaalattu ind. 5307	5 %	Eläketilastot (ETK)	Eläkkeensaajia koskevat tiedot ilmestyvät tilastovuotta seuraavan vuoden keväällä. Eläkkeelle siirtyneiden tiedot ilmestyvät myöhemmin kyseisen vuoden aikana.
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajakset 65 vuotta täyttäneillä henkilöillä verrattuna 10 000 vastaavan ikäiseen henkilöön.	3959 skaalattu ind. 5308	230 hoitajaksoa	Erikoissairaanhoitotilasto (THL) Perusterveydenhuoltotilasto (THL)	Tilastoraportit ilmestyvät kerran vuodessa. Ne sisältävät tietoja kuluvaan vuoteen edeltävältä vuodelta.

Tulosindikaattoreiden muutokset

Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista
(P) (VÄH-A) (VÄH-K) (HYTE-K)

13.79

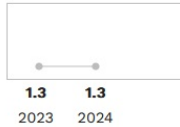
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä
(T) (HYTE-K)

38.10

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä
(P) (HYTE-K) (HYTE-A)

0.00

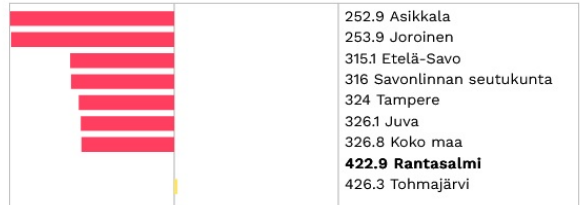
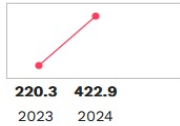
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä
(P) (HYTE-K)

-5.32

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä
(T) (HYTE-K)

91.97

Rantasalmen TEA -viisarin kaikkien sektoreiden tulos oli 77 vuonna 2025. Kuntajohdon ja kulttuurin kyselytulokset ovat tuoreimmat vuodelta 2025 ja muiden osa-alueiden osalta tulokset ovat 2023-2024 tehdyistä kyselyistä. Tulosten tarkemmat tiedot löytyvät www.teaviisari.fi.

TEA -viisarin osoittamassa tiedossa on osa-alueittaan edelleen parannettava ja sen eteen tehdään vuosittain työtä. Liikunnan kysely on tulossa vuonna 2026.

HYTE -kerroin oli vuonna 2025 59, joka toi noin 58 500 euroa lisävaltionosuutta. Hyte -kerrointa edelliseen vuoteen pudotti tulosindikaattoreiden osuuden notkahdus. Tätä selittää osaltaan 8.-9. luokkalaisten kasvanut kokemus heikommasta terveydentilastaan, korkea koulutuksen ulkopuolelle jääneiden tilasto vuodelta 2023 ja kaatumisiin ja putoamisiin liittyvien hoitojaksojen merkittävä kasvu 65 vuotta täyttäneillä. Kunnan omaa toimintaa kuvaavat TEA -pisteet nousivat osaltaan 68:sta 77:n.

OSA II HYVINVOINTISUUNNITELMA

VALTUUSTOKAUDELLE 2022-2025

3 Kuntastrategian painopisteet ja linjaukset

Rantasalmen kuntastrategia Vuosille 2022 – 2025 ja visio vuoteen 2030

Perustehtävä

Rantasalmen kunta tähtää kaikessa toiminnassaan kuntalaisten hyvinvoinnin ja alueen elinvoiman edistämiseen tarjoamalla itse ja yhdessä kumppanien kanssa sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäväällä tavalla tuotettuja palveluita sekä tarjoamalla mahdollisuuden kuntalaisille osallistua ja vaikuttaa. Kuluvalle valtuustokaudella korostuu kunnan rooli elinvoiman, palveluiden, sivistyksen ja kulttuurin vahvistajana sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistäjänä. Johtamisessa painottuu konsernijohtaminen ja verkostoissa vaikuttaminen. Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestäminen siirtyy Etelä-Savon hyvinvointialueelle.

Visio 2030

- Turvallinen arki itsenäisellä Rantasalmella
- Monipaikkaisuuden mahdollistava digitaalinen ja viihtyisä ympäristö
- Elävä kunta houkuttelee asukkaita, vierailijoita ja kaupallisia palveluja.
- Luonnonvara-alalla on mahdollisuuksia ennakkoluulottomalle yritystoiminnalle.
- Uusiutuva energiatuotanto merkittävässä roolissa.
- Kehittyvät teollisuus- ja matkailuelinkeinot ovat merkittäviä työllistäjiä (Järvisydän, PEL-Tuote Oy).
- Määrällisen kasvun tavoittelu on käännetty laadullisen kehityksen suuntaan.
- Monipuoliset ympärivuotiset harrastusmahdollisuudet.
- Yhteistyötä on vahvistettu sidosryhmien kanssa.
- Yhteisöllisyys, nopea reagointi ja osallistaminen on edelleen hyvällä ja korkealla tasolla

Strategia 2025

Paamaarat	Strategiset mittarit	Strategiset avaukset
Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus tapahtumien, kohtaamisten, asumisen ja palvelujen keskipisteenä	<ul style="list-style-type: none">• työikäisten määrä (kpl)• tapahtumat• asukastytyytyväisyys	<ul style="list-style-type: none">• Rantapuiston ja torialueen edelleen kehittäminen• Nuorten kohtauspaikan järjestelyt• Kuntalaisten olohuoneen järjestelyt
Kestävä kuntatalous ja resurssiväis toiminta itsenäisyyden ja tulevaisuusinvestointien turvana	<ul style="list-style-type: none">• vuosikate/poistot (%)• investointien tulo-rahoitusosuus (%)• konsernin lainakanta (€/as)• kunnan kiinteistöjen energiankulutus	<ul style="list-style-type: none">• Organisaation ja palveluprosessien uudistaminen muuttuvassa toimintaympäristössä• Kustannustietoisuuden lisääminen• Tuottavuuden parantaminen
Yrittämiseen ja työntekoon kannustaminen erityisesti matkailu-alueilla ja luonnonvaraväisillä	<ul style="list-style-type: none">• yritysten nettomäärä (kpl)• työpaikkaomavaraisuus (%)• työllisyysaste (%)• maatalouden EU-tuet (€)• Yritysten investoinnit (€)	<ul style="list-style-type: none">• Yritys- ja työelämäpalveluiden saatavuus paikkakunnalla turvataan organisaatioiden tulevisuudistuksissa• Työvoiman saatavuutta tehostetaan markkinointiyhteistyöllä yritysten kanssa• Työvoiman tarvittava koulutustaso turvataan tehostamalla yhteistyöllä koulutuslaitosten kanssa• Osallistutaan paikkakunnan tietoverkköjen kehittämistä tukemalla rakentamishankkeisiin• Alueen saavutettavuudessa painotetaan koulu- ja työmatkailiikenteen sekä teinfrankunnossapidon turvaamisen lisäksi matkaketjujen parantamiseen tähtäviä toimenpiteitä• Palvelusetäisyyden käyttöä laajentaminen• Lukion matkailulinjan kehittäminen
Kuntalaisten omaehtoisuus ja aktiivisuus aineettomana voimavarana	<ul style="list-style-type: none">• kunnan sometiilien seuraajat (kpl)• kansalaisopiston, kirjaston ja kuntosalin käyttäjämäärät (kpl)• kulttuuri kokoukset (kkm)• aktiiviset yhdistykset (kkm)	<ul style="list-style-type: none">• Osallistuvan budjetoinnin hyödyntäminen mm. opintoseitit aikuisten harrastamisen toteuttamisessa• Aktiivinen yhteistyö sidosryhmien kanssa

4 Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja -suunnitelmat

[RANTASALMEN LASTEN JA NUORTEN HYVINVOINTISUUNNITELMA 2022-2023.pdf](#)

[Kulttuuristrategia 2023-2025.PDF](#)

[Elinvoimaohjelma-2023-2025.pdf](#)

Kunnan liikuntaohjelma on päivitettävänä.

[Kotoutumisohjelma 2021-2025 Savonlinnan seutu.pdf](#) on hyväksytty alkuvuodesta 2022.

Kunta on mukana [JRS -kuntien liikenneturvallisuussuunnitelmatyössä](#) ja seudullisessa liikennejärjestelmätyössä.

5 Hyvinvointisuunnitelma

Kunta ja hyvinvointialue yhteistyö

Etelä-Savon hyvinvointialueen kanssa tehtävää yhteistyötä on tehty monella tasolla eri työryhmissä, hankeyhteistyönä, neuvotteluissa ja tapahtumissa. Yhteisesti hyväksytty kumppanuussopimus toimii pohja-asiakirjana yhteiselle tekemiselle. Keskeisiä neuvotteluja on käyty erityisesti toimitila-asioissa. Tiedolla johtaminen 2.0 -hanke on yhteinen ponnistus maakunnallisesti, joka sai rahoituksen ja käynnistyi vuonna 2025. Hankkeella kootaan mm. yhteinen hyte -tietoalusta, jota voidaan hyödyntää päätöksenteon taustatietona ja hankkeissa teetetään Etelä-Savon oma hyte -kysely asukkaille. Lain velvoittamat vuotuiset Hyte -neuvottelut järjestettiin joulukuussa Pieksämäellä.

Sähköistä palvelutarjontaa, Lähellä.fi -palvelua, on kehitetty ja sisään ajettu käyttöön vuoden aikana hyvinvointialueen, kuntien ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Myös Palvelutietovarannon (suomi.fi) sisältöjä ja kunnan verkkosivuja on päivitetty muutosten myötä.

Kuntaorganisaatio

Kunnan hallinnossa ei vuonna 2025 tapahtunut ennakoimattomia muutoksia, Savonlinnan seudun työelämäpalvelut, kotoutumispalvelut sisältäen, käynnistyi ja lähivastanotto toiminta alkoi Rantasalmella. Syksyn aikana tehtiin päätöksiä hyvinvoinnin ja sivistyksen toimialojen muutoksista; kulttuurin ja liikunnan

koordinointiin rekrytoitiin yhteinen vapaa-aikakoordinaattori ja nuorten palvelut siirtyivät hyvinvoinnin toimialalle. Taloushallinnossa valmisteltiin siirtoa Wakaus Oy:n asiakkuuteen. Muutokset tapahtuvat 1.1.2026 alkaen .

Kulttuurikoordinaattorin tehtävä jatkui määräaikaisena vuoden loppuun. Hankerahoituksella toiminut liikunnanohjaajan tehtävä päättyi vuoden loppuun asti. Liikunnanohjaajan tehtävässä tapahtui vaihdos toukokuussa. Ympäristösihteerin työpanosta myytiin Juvalle.

Investoinnit 2025

Investoinneista keskeisimmät olivat atk -laitehankinnat peruskoululle ja lukiolle, Mustalahden parkki- ja trailerialueiden kunnostus, kunnan infotaulujen uusinta, koirapuiston rakentaminen, kuntakeskuksen liikenneturvallisuutta parantavat toimenpiteet ja liikunnan osalta kuntosalin säilytystilojen saneeraus ja laitehankinta, huoltohallin oven uusinta ja Rauanveden uimarannan kunnostaminen.

Kaavoitus ja maankäyttö

Kaavoituksessa jatkettiin keskeneräisten kaavamuutosten edistämistä mm. Linja-autoaseman kortteliin liittyen ja tarkasteltiin muiden kaavamuutostarpeiden jatkotoimet. Kaavoitustyöryhmää päätettiin täydentää vapaa-ajanasukasedustuksella.

Rantasalmen kunta otti käyttöön FSC -sertifioidun metsäsuunnittelun ensimmäisenä Etelä-Savon metsänhoitoyhdistyksen asiakkaana. Aarimaa -kokeilua tuettiin viljelyalaa vuokraamalla.

Ohjelma- ja brändityö

Osallisuusohjelma valmistui ja otettiin käyttöön. Vaikutusten arviointiin liittyvä EVA -ohje lomakkeineen tuli virallisesti käyttöön 1.6.2025 alkaen. Liikunnan suunnitelman ja siihen liittyvän soveltavan liikunnan suunnitelmien luonnos, ehkäisevän päihdetyön suunnitelman luonnos ja lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman luonnos valmistuivat ja niiden työstö jatkuu tulevana vuonna. Myös hyvinvointisuunnitelman 2026-2029 luonnosta on valmisteltu.

Kunnan brändi hyväksyttiin kesäkuun valtuustossa. Kuntastrategia työ käynnistyi ja uusi kuntastrategia valmistui marraskuussa. Strategiatyössä käytettiin Delfoi -menetelmää tulevaisuuden suuntia pohdittaessa.

Opetustoimessa valmisteltiin vuoden aikana valtakunnallisten opetussuunnitelmien muutosmääräykset paikallisiin opetussuunnitelmiin, jotka astuivat voimaan 1.8. 2025. Muutokset koskivat perusopetuksen tuntikehystä ja oppimisen tukea sekä perusopetuksessa että lukiossa. Peruskoulun opetussuunnitelmaan hyväksyttiin maakunnallisesti kehitetty koululäsnäolon toimintamalli. Aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma ja opiskeluhuoltosuunnitelma päivitettiin niin ikään vuoden aikana.

TE- ja KOTO -toimet

Savonlinnan seudun työllisyyspalvelut (sis. kotoutumispalvelut) aloitti toimintansa vuoden vaihteessa. Rantasalmen kunnanvirastolle toteutettiin toimitilat lähivastaanottoa varten. Kunta pääsi mukaan Itä-Suomen ETNO -työryhmään, joka edistää yhteiskunnan etnisiä suhteita.

Hankkeet

Kunnan hanketoiminta oli aktiivista eri toimialoilla mm. Lumovoimaa kulttuurista -hanke, kiertävä liikuntaohjaaja 3 -hanke ja lukion ja perusopetuksen hankkeet olivat haussa ja toteutuksessa. Digitukeen ja Mustalahden sataman kehittämiseen liittyen haettiin hankerahoitusta tuloksetta. Kunta osallistui myös kuntarahaosuudella tai työpanoksellaan erilaisiin kehittämishankkeisiin.

Sivistystoimessa oli käynnissä tasa-arvohanke, jolla täydennettiin koulun ja varhaiskasvatuksen antamaa tukea lapsille ja nuorille: peruskouluun resursoitiin hankeavustuksen turvin koulunkäynninohjaajia ja varhaiskasvatukseen ryhmäavustaja. Lukiolla päättyi vuoden aikana Sulkavan lukion koordinoima oppimisen tuen kehittämisen yhteistyöhanke Kiertävä lukioklinikka. Lukio haki vuoden aikana jatkoa oppimisen tuen hankkeelle sekä Erasmus+ akkreditointiavustusta, mutta kumpikin päätös oli kielteinen.

Kerhotoiminta

Yhtenäiskoulun harrastustarjonta oli aktiivista. Varkauden kaupungin Lasten kulttuurikeskus Verson hallinnoiman Harrastamisen Suomen malli -hankkeen kerhotarjonta sisälsi 7 kerhoa kevätkaudella ja 8 kerhoa syyskaudella. Kerhojen toteutuksesta vastasi Rantasalmen 4H -yhdistys, Rantasalmen 4H -yhdistys järjesti myös kesätoimintaa kesäkuun kahdella ensimmäisellä viikolla 6-9 -vuotiaille ja viikon mittaisen kesäkerhon 3.-6. luokkalaisille nuokkarilla heti koulun päätyttyä.

Puuhis, Minecraft-pelikerho, kuvikerho, kädentaidot ja askartelu, eläinkerho, taidekerho, koodauskerho, kepparit ja kokkikerho tarjosivat maksutonta harrastamista esi- ja peruskouluikäisille.

Kirjasto

Kirjasto palveli normaalien aukioloaikojensa lisäksi omatoimikirjaston aukioloaikojen puitteissa ja kirjastoauto kiersi reitillään säännöllisesti. Kirjastolla oli useita eri teemaisia näyttelyitä ja tapahtumia. Kirjaston infossa toimi Asiointipiste ja kirjasto antoi digitukea ja tuki etäpalvelun käyttöä Asiointipisteessä. Kirjastoautosopimukset päivitettiin syksyn aikana jatkumaan määräaikaisina seuraavalle vuodelle.

Kansalaisopisto

Kansalaisopiston tarjonta jatkui monipuolisena, runsaana ja suosittuna vuoden aikana. Kyläyhdistysten kanssa neuvoteltiin tilojen käytöstä ja päätettiin uusista opetustilojen käyttökorvaussopimuksista takaamaan kansalaisopistopalvelun jatkumista myös kirkonkylän ulkopuolella. Ulkomaalaisten määrä kansalaisopiston kursseilla on lisääntynyt. Erilaisia lyhytkursseja kädentaitojen ja kuvataiteen osalta järjestettiin vuonna 2025 hieman enemmän. Lisäksi sivukylillä järjestettiin kyläyhteisöjen kanssa yhdessä suunniteltuja lyhytkursseja (mm. Tiemassaarella pidetty kankaanvärjäyskurssi). Suosittu uutuuskurssi on ollut ikäihmisille suunnattu Teatteriryhmä oloneuvos.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatusta tarjotaan päiväkotikiutissa sekä yhdellä perhepäivähoitajalla. Avoimen varhaiskasvatuksen tilalle tuli keväällä 2025 lapsiperheiden kohtaamispaikka seurakunnan perhekerhon yhteyteen. Lapset puheeksi -menetelmä otettiin käyttöön 2025 syksyllä aloittaneiden perheiden kanssa.

Perusopetus

Perusopetusta tarjottiin kirkonkylän yhtenäiskoululla, ja esiopetusta tarpeen mukaan varhaiskasvatyksikössä kirkonkylän päiväkodilla. Yhtenäiskoululla järjestettiin perusopetuslain mukaista koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa 0.-2.lk:n oppilaille sekä niille 3.-9. lk:n oppilaille, jotka saavat oppilaskohtaisia tukitoimia Eskari-Repun ja Repun ryhmissä.

Lukio-opetus

Lukiokoulutusta tarjottiin yleis-, musiikkiteatteri-, studiotekniikka- ja matkailulinjoilla aiempien vuosien malliin. Lukion opiskelijamäärän vahvistamiseksi rekrytoitiin kansainvälisiä, suomen kielen taitoisia opiskelijoita. Koulukuljetukset kyliltä järjestettiin perusopetuksen oppilaskuljetusten yhteydessä.

Nuorten palvelut

Nuorisotila muutti talvella toisiin tiloihin ja toiminta päästiin aloittamaan helmikuussa. Nuoriso-ohjaaja on tehnyt jalkautuvaa nuorisotyötä muun muassa kirjaston pelipäivissä, yhteisissä tapahtumissa 4H:n ja Rantasalmen kappeliseurakunnan kanssa sekä leireillä. Nuorten työpajatoiminta ja etsivä nuorisotyöntekijä jatkoivat toimintaansa entiseen tapaan osittain AVI:n rahoituksella. Syyskuussa etsivän nuorisotyöntekijän resurssia Rantasalmen kunnassa nostettiin 77% :sta 100 %:iin uuden työntekijän aloittaessa tehtävässä. Nuorten vaikuttajaryhmä KASVO aloitti toimintansa vuoden 2025 alusta ja kokoontui viisi kertaa vuoden aikana. Nuorten kuulemistilaisuus järjestettiin yhtenäiskoulun tiloissa joulukuussa 2025.

Avustustoiminta

Kunnan avustuksia suunnattiin liikunnan ja kulttuurin lisäksi kyläyhdistysten toimintojen tukemiseen. LaKu -passeja jaettiin edelleen lasten ja nuorten harrastamisen tukemiseksi 32 kappaletta. Kyläyhdistys- ja aikuisten harrastamisen seteli -avustus yhdistettiin kumppanuussopimus -malliin ja kumppanuussopimuksia solmittiin 8 toimijan kanssa. Liikunta-avustuksin tuettiin Tules ry:n uimahallikäyntejä (17 käyntiä ja 277 osallistujaa), Rantasalmen Golf ry:n ohjattua harjoittelutoimintaa ja ohjaajakoulutusta, Rantasalmen Urheilijoiden eri alajaostojen ohjatun toiminnan järjestämistä ja ohjaajakoulutusta mm. yleisurheilukerho ja maanantaikisat ja Leijona -luistelukoulu. Nuorisotoimen avustukset suunnattiin Rantasalmen puhallinorkesterille ja 4H-yhdistykselle yhteistyösopimusten mukaisesti.

Liikunta

Liikuntatoimeen saatu lisäresurssi AVIn hankerahoituksella jatkui koko vuoden ajan. Hankkeen aikana on tavoitteena saattaa valmiiksi liikuntaneuvonnan palvelupolku ja sen yhteistyön työnjako eri toimijoiden kanssa. Painopiste hankkeen aikana on vähän liikkuvat perheet, työikäiset ja ikäihmiset; varusmiespalvelusikäiset nuoret ja soveltavan liikunta. Lisäksi aktivointitoimia kohdennettiin yrittäjiin ja erityisesti kuljetusyrittäjiin. Hankkeella oli kaksi maksutonta liikuntasali-kuntosalivuoroa ja yksi maksuton salivuoro koulukeskuksella varattuna ohjatulle toiminnalle. Hanke järjesti yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa hyvinvointiluentojen sarjan syksyllä 2025.

Hankkeen järjestämään ohjattuun toimintaan osallistuttiin kaiken kaikkiaan 2060 kertaa. Osallistujia yksilöneuvonta (14) ja ohjatut ryhmät (171) oli yhteensä 185 henkilöä, joista nuoria, 3, työikäisiä 75 ja 107 ikäihmisiä. Kaikista hankkeeseen osallistuneista 77 % oli naisia ja 23 % miehiä.

Liikuntatoimessa uimahallikuljetukset jatkuivat talvikaudella ja uimakoulut järjestettiin kesällä. Sporttis -kerhotoiminta oli aktiivista. Kesäkisoja ja koululaisten kisoja järjestettiin lapsille ja nuorille. Muissa tapahtumissa oltiin mukana liikuntatoimen osalta järjestämässä liikunnallista toimintaa mm. Valtakunnallinen Liikuntapäivä ja Vanhusten ja Nuorisotyön viikko. Koulun liikuntasali oli aktiivisessa liikunnallisten harrastustoimintojen käytössä iltaisin ja viikonloppuisin. Varattuja harrastusvuoroja oli toista kymmentä. Kuntosalin käyttäjien määrä oli keskimäärin noin 18 000 henkilöä ja talvikaudella Harjupirtin hiihtoreittiä kierrettiin noin 6 000 kertaa. Kunta osti jäähallilta erilaisia käyttövuoroja eri käyttäjäryhmien käyttöön kaikkiaan 342 tuntia. Kuntosalilla ja koulun liikuntasalissa oli 22 varattua harrastusvuoroa ja näiden lisäksi koulun tyky- ja harrastuskerhotoimintaan 3 vuoroa.

Kulttuuri

Kulttuuritoimessa erilaisten kirjastolle toteutettujen näyttelyiden lisäksi toteutettiin kesänavaus museon pihassa, kulttuuritapaamisia yhdistysten kanssa, järjestettiin virtuaalimatkoja eri puolille maailmaa kuntalaisolohuoneessa, toteutettiin taiteiden ilta syksyllä, vietettiin Vanhusten viikkoa eri teemoin, käytiin palvelutaloissa viemässä musiikkia ja tarinatuokioita asukkaille ja itsenäisyyspäivän juhla.

Kirjastossa järjestettiin kirjailijavierailuita kirjastossa ja koululla. Vierailuista Kirjaimmeiset kylässä on erityisen suosittu ja odotettu. Kirjaston elokuvakerhossa esitettiin vuoden aikana kolme elokuvaa.

Aikaisempien vuosien tapaan kulttuuritoimi tuki Puhallinorkesteriyhdistyksen lisäksi muita paikallisia yhdistyksiä kulttuuritarjonnan tuottamisessa: Ernesti (runopuutarha), Kotiseutuyhdistys (museon kanat ja yrtilava sekä Äänelän näyttely), Ilokivi kaekuu -taijvestivuali ry (Ilokivi kaekuu -taijvestivuali). Kulttuuriväelle ja yhdistyksille järjestettiin viisi kokoontumista, joissa ideoitiin yhteistä tekemistä ja tiedotettiin ajankohtaisista asioista. Juvan, Joroisen ja Sulkavan kanssa toteutettiin Lumovoimaa kulttuurista -hanketta. 4H -yhdistys tuotti museon opastuksen ja näyttelyiden kasaamisen ja purkamisen ostopalveluna kunnalle.

Vaikuttajatoimielimet

Vanhus- ja vammaisneuvosto kokoontui neljä kertaa vuoden aikana. Kunnan vanhus- ja vammaisneuvoston edustajat nimettiin myös hyvinvointialueen vanhusneuvostoon ja vammaisneuvostoon. Voimaa vanhuuteen -toiminnalle oli kolme maksutonta, ohjattua liikuntasali-kuntosalivuoroa. Voimaa vanhuuteen vuorojen käyntikertoja oli yhteensä 111, joihin osallistui 1255 henkilöä. Osallistujista noin kolmannes oli miehiä ja pääosa naisia. Vanhusten viikon ja vammaisten viikon ohjelmien suunnitteluun ja toteutukseen osallistuminen oli neuvoston yksi keskeinen ponnistus vuoden aikana.

Nuorten vaikuttajaryhmä KASVOn toiminta käynnistyi ja ryhmä kokoontui viisi kertaa. KASVOn edustus näkyi eri toimielimissä ja hyvinvointialueen nuorisovaltuustossa.

Ehkäisevä päihdetyö

Ehkäisevän päihdetyön osalta osallistuttiin paikalliseen ja maakunnalliseen monialaiseen työryhmätyöhön. Ehkäisevän päihdetyön suositukset saatiin maakunnallisesti käyttöön ja ehkäisevän päihdetyön paikallissuunnitelman päivitystyö saatiin käyntiin. Ehkäisevän päihdetyön koordinointi siirtyi hyvinvointijohtajan tehtäviin 1.6.2025 alkaen. Etsivä nuorisotyöntekijä tapasi nuoria säännöllisesti ja tapaamisilla keskusteltiin myös päihdeasioista. Ehkäisevän päihdetyön viikkoa vietettiin 3.-9.11.2025, jolloin Turinatuvalle ja peruskoulun 8. ja 9. -luokilla kuultiin päihdetyön asiantuntijoita.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämistyössä maakuntatasolla on keskitytty mm. lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 2026-2029 valmisteluun, perhekeskusmallin kehittämiseen ja lapsiperheiden hyvinvointikyselyn toteuttamiseen ja lasten ja nuorten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistämismallin suunnitteluun ns. Islannin mallin pohjalta. Perhekeskustoiminnassa on järjestelty fyysiset kerhotoimintapaikat ja kehitetty edelleen sähköisen perhekeskuksen palvelukanavia Omaperhe.fi, Omahelpperi.fi ja ammattilaisten oma osio. Kunta on ottanut osaksi ennakkovaikutusten arviointiaan lapsivaikutusten arviointiosion. Perhekeskus toimi Kirkkorinteellä ja sähköisen perhekeskuksen ammattilaisosiota otettiin käyttöön vuoden 2025 aikana.

Lähisuhdeväkivallan ehkäisevä työ

Väkivallaton Etelä-Savo -työryhmässä on oltu aktiivisesti mukana lähisuhdeväkivallan ehkäisevässä työssä ja sen suunnittelussa ja edistettiin osaltaan Väkivallan vastaisen viikon toteutusta 24.11-30.11.2025.

Liikenneturvallisuustyö

Liikenneturvallisuustyöryhmä toimi kunnallisena ja työryhmä on kokoontunut useamman kerran vuoden aikana. Kunnan liikenneturvallisuussuunnitelma on valmistunut ja otettu käyttöön. Suunnitelmassa painotetaan liikenneturvallisuustyön mahdollistavia rakenteita, liikennekasvatusta ja viestintää sekä liikenneympäristöä ja palveluita (liikennejärjestelmää). Liikenneturvallisuustyö näkyy mm. koulun alkuun liittyvässä turvallisuuskampanjassa ja pimeän ajan heijastinkampanjassa. Ajonopeuksia on seurattu kuntakeskuksessa useaan otteeseen. Liikenneturvan ja viranomaisten kanssa järjestettiin yhteistyössä koulukuljetuksia hoitaville liikenneturvallisuuskoulutusta. Myös ikäihmisille suunnattua liikenneturvallisuusinfoa järjestettiin Vanhusten viikolla Turinatuvalle. Liikenneturvallisuuden parantamistoimia on tehty mm. keskeisillä risteysalueilla, Kylätien esteettömyyskorjauksilla, tiemaalausten korjauksilla ym. pienemmillä parannustöillä. Suurin valtion tekemä työ tiealuilla oli keskeisten kautta kulkuteiden näkymäesteraivaukset, ojien kunnostukset ja päällystystyöt.

Osallistaminen

Kunnan osallistamisessa kattavin kuulemiskokonaisuus kuntabrändin ja uuden kuntastrategian tekoon. Tämän lisäksi järjestettiin Elinvoimafoorumi, FSC -sertifiointiin liittyen metsäilta, rakennusjärjestyksen ja ympäristönsuojelun lakimuutoksiin liittyvä ilta, vieraslaji-ilta, Ruutananharjun pohjavesialueen suojelusuunnitelman päivittämiseen liittyvä ilta, liikunnan ja kulttuurin kuuleminen, liikunnan kumppanuuspöytä, useita yhdistyksille ja yrittäjille suunnattuja teematapaamisia. Tämän lisäksi on jaettu hyvinvointialueen osallistamiseen liittyvää kyselyinfoa ja -materiaalia omissa kanavissa. Varhaiskasvatuksessa ja kouluilla toteutettiin vanhempainiltoja ja muita vanhemmille, päiväkodilla myös isovanhemmille tai muille läheisille suunnattuja tilaisuuksia. Oppilas- ja opiskelijaedustajat huomioidaan opetustoimessa oppilas- ja opiskelijakuntatoiminnassa, sekä lukioneuvostossa. Kunnan opiskeluhuoltoryhmään kuuluvat peruskoulun ja lukion oppilas/opiskelija- sekä huoltajaedustajat.

Mielen hyvinvoinnin edistäminen

KiVa -koulu ja tukioppilastoiminta on peruskoululla käytössä kiusaamisen ja häirinnän vastaisessa työssä. Lukiossa toimivat tutoropiskelijat uusien opiskelijoiden ja ryhmäyttämisen tukena. Lukiorakennuksessa on opiskeluhuollon siipi, jossa palvelevat hyvinvointialueen kouluterveydenhoitaja, koulukuraattori,

koulupsykologi ja koululääkäri terveydenhuollon asettamien mitoitusten mukaisesti. Time out! Aikalisä on käytössä osana etsivää nuorisotyötä.

Kulttuurin ja kirjaston monipuolinen tapahtumatarjonta ja näyttelyt ja kuntalaislohuoneen järjestetty toiminta tukee osaltaan aktiivisuutta ja mielen hyvinvointia mm. Taiteiden ilta, virtuaalimatkat, elokuvakerho ym. Hankerahoituksella liikunta- ja elintapaohjausta on kohdennettuna tarjolla vähän liikkuville ikäihmisille mm. elintapaohjauksen avoimet luennot ja henkilökohtainen ohjaus. Turinatupa -toiminta on järjestöjen vapaaehtoistoimintaa, jossa järjestöt vuorotellen järjestävät yhteisen kahvittelutilaisuuden eri teemoilla alustettuina S-Marketin yhteydessä sijaitsevassa tilassa. Perhekeskustoiminnan kautta tehdään monialaista perhetyötä hyvinvointialueen ja kuntien kesken. Etsivä nuorisotyö ja Nuorten työpajatoiminta on omalta osaltaan nuorten tukena. Kohtaamispaikka Kompassi ja siellä järjestettävä toiminta on tärkeä osa paikallista ehkäisevää päihde- ja mielenterveystyötä. Nuokkarin toiminta kirkonkylällä ja kansalaisopistotoiminta kirkonkylällä ja kylillä tukevat myös mielen hyvinvointia eri ikäisille. Kumppanuussopimusmalli yhdistysten omaehtoisen harrastustoiminnan järjestämiseksi, on osoittautunut monen kylän harrastustoiminnan mahdollistajaksi. Vapaaehtoiset liikuttajat Voimaa vanhuuteen -kuntosaliryhmissä ovat tuoneet monelle liikunnan iloa ja mielen virkeyttä. Lukiolaiset ovat varanneet omatoimisesti maksuttoman liikuntasalivuoron yhteiseen harrastamiseen vapaa-ajalla.

Liikunta-aktiivisuus, käyntitiedot ja liikunta- ja harrastustoimintaan osallistuvat lapset ja nuoret

Yleisesti voi todeta, että rantasalmelaiset liikkuvat kaikissa ikäryhmissä suht. aktiivisesti ja sukupuolittain suht. tasaisesti vaikkakin erilaiset harrastuksen lajit painottuvat sukupuolittain eri tavoin. Erillisiä liikunta-aktiivisuuden mittauksia ei ole tehty, kouluterveyskyselyitä lukuun ottamatta, mutta eri harrastuksiin, kerhoihin ja ohjattuun toimintaan osallistuu hyvin eri-ikäisiä paikkakuntalaisia ja osallistumista seurataan harrastusryhmien määrää ja osallistujamäärää seuraamalla. Lisäksi on panostettu AVIn hankkeella vähän liikkuvien liikkumisen innostamiseen.

Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta seurataan kahden vuoden välein tehtävissä kouluterveyskyselyissä. Tuorein kysely on vuodelta 2025. Sen mukaan 8.-9. luokkalaisista 37 % ja lukiolaisista 39 % harrastaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 tunnin kerran viikossa hengästyttävää liikuntaa. Vastaavasti ohjatusti vapaa-ajalla liikuntaa harrastaa viikoittain 8.-9. luokkalaisista 30 % ja omatoimisesti 60 %. Vähintään tunnin päivässä liikkuvien 4.-5. -luokkalaisten osuus oli 37 % ja vapaa-ajalla ohjatusti liikuntaa vähintään viikoittain harrastavien osuus oli 64 %. Rantasalmelta käydään harrastamassa myös Savonlinnassa, Varkaudessa ja Juvalla esim. uinti, kamppailulajit, keilaus, ratsastus, sisäpallopelit ym.

Keskeiset liikuntapaikat

- kuntosalikävijöitä noin 18 000, ohjatut vuorot mukaan lukien
- Harjupirtin hiihtoreitin käyttäjiä noin 6 000 aktiiviseurantakaudella
- Urheilukentän kävijämäärää ei ole vuonna 2025 erikseen seurattu
- Rantasalmen Golf ry:n golf -kentällä kierrettiin 11 861 kierrosta ja kilpailut mukaan lukien 12 833 kierrosta

Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuus (lukumäärä noin 456 väestöstä (1-18 v.))

Kouluterveyskyselyn tulosten osoittama liikunta-aktiivisuus on kuvattu edellä.

Kunnan ja järjestöjen harrasteryhmät

- taitoluistelijoita yhteensä 30, joista tytöt 29 ja pojat 1 (5-15 v), hiihtokoulussa 29 lasta (4-13 v), kiekkokoulu 24 lasta (4-10 v), "pipolätkä" 7 - 10 lasta/kerta ja kesän maanantaikisat 3 kertaa 40 - 50 lasta/kerta
- Liikuntatoimen Sporttis -kerho koululla; yhteensä n. 500 osallistujaa, omat ryhmät 0-2 lk ja 3-6 lk.
- Pesäpallokoulu koululla 4 kertaa 2 ryhmää, joissa 10-18 osallistujaa
- Suomen harrastamisen mallin kerhot koululla 27 kerhoa ja 3477 osallistujaa
- Rantasalmi Golf ry:n 531 jäsenestä 64 oli junioreita ja säännöllisissä viikkoharjoituksissa heistä kävi 4-6
- metsästysharrastuksessa on myös mukana nuoria
- alle 18 -vuotiaita kuntosalikortillisia arvioidaan olevan n. 40 ja salikäyntejä n. 1100

Liikunta- ja urheiluseuratoimintaan osallistuvien osuus lapsista ja nuorista (1-18 v.)

Liikunta- ja urheiluseuratoimintaan osallistuu arviolta noin puolet lapsista ja nuorista eri asteisesti. Osa urheiluseurojen toimintaan osallistuvista asuu muilla paikkakunnilla mm. jääkiekko.

Rantasalmen Urheilijoiden toiminnasta poimittua:

- taitoluistelijoita 30 iältään 5 - 15 vuotta
- kiekkojoukkueet U9 ja U10 28 pelaajaa 7 - 14 vuotta
- hiihtokoulut 29 lasta (4-13 v.) ja hiihtoharjoituksissa 4 - 8 lasta (8 - 12 v) kaudella
- yleisurheilun harjoituksissa säännöllisesti 20 4-13 -vuotiasta lasta kaudella
- kesän maanantaikisoissa 40 - 50 lasta /kerta (3 kisaa)
- ampumaurheilussa mukana yksittäisiä nuoria
- urheiluseuran kilpaurheilijat käyvät myös kuntosalilla

Työikäisten liikunta-aktiivisuus (lukumäärä noin 1506 henkeä (19-64 v.))

Työikäisistä arviolta noin 70 % käyttää säännöllisesti tarjottuja liikuntapalveluita/ -harrastustoimintoja.

Poimintoja työikäisten harrastuksista:

- kuntosalilla oli työikäisten voimassa olevia kortteja 264 kpl ja vuosikohtaisia käyntejä yhteensä 5649 eli noin 2,2 käyntiä/käyttäjää. Tähän voidaan arvioida mukaan myös yli 18 v. opiskelijat ja työttömät n. 110 korttia ja n. 3600 käyntiä.
- Ohjattu, maksuton vähänliikkuvien työikäisten liikunta kuntosali ja koulukeskus 20
- Ohjattu, maksullinen liikunta kuntosali- ja koulukeskus 60 hlöä
- Curlingin harrastajamäärä 2025 yhteensä 30, joista 10 työikäisiä
- Tuusmäen kyläyhdistys ry, liikuntaryhmä 7 osallistujaa, joista 5 alle 65-v.
- Rantasalmen Urheilijat ry /Taitoluistelujaosto, Skate-Fit 6 osallistujaa
- Rantasalmen Eteläinen Maa- ja kotitalousseura ry, Hiltulan terveystoiminta kevät 12* 5 ja syyskuu 11*5 osallistujaa
- Harrastekiekko Red Foxes ja Vanhat Ketut + 45 v. 83 hlöä
- Jääkiekon edustusjoukkue 25 hlöä iältään 17-35 v
- RuPuSakki -kaukalopallo 30 hlöä iältään 19-58 v

- kunnan järjestämät uintikerrat Juvan uimahalliin 16 * 30 hlöä, noin 480, joista viidennes on lapsia, toinen viidennes työikäisiä ja loput ikäihmisiä.
- Rantasalmi Golf ry:n 531 jäsenestä 467 oli työikäisiä ja ikääntyneitä
- hirvenhiihdon ja -juoksun ja ampumalajien harrastajia on jonkin verran ja metsästysharrastuksessa on mukana runsaasti työikäisiä

Ikääntyneiden liikunta-aktiivisuus (lukumäärä 1242 henkilöä (+ 65 v.))

Ikääntyneistä arviolta noin 30 % käyttää säännöllisesti tarjottuja liikuntapalveluita/ -harrastustoimintoja.

Poimintoja ikääntyneiden harrastuksista:

- Rantasalmi Golf ry:n 531 jäsenestä 467 oli työikäisiä ja ikääntyneitä
- Tules ry:n järjestämät uinnit Juvalle 17 kertaa ja 277 osallistujaa eli noin 16 osallistujaa/kerta
- Rantasalmen Urheilijat ry /Taitoluistelujaosto, Skate-Fit 1 osallistujaa
- Harrastekiekko Red Foxes ja Vanhat Ketut + 45 v., 6 hlöä eläkeikäisiä
- Curlingin harrastajamäärä 2025 yhteensä 30, joista 20 yli 65 -vuotiaita
- Asikkala-Vaahersalon kylä, Asikkalan jumppa 20*10-12 osallistujaa
- Tuusmäen kyläyhdistys ry, liikuntaryhmä 7 osallistujaa, joista 2 yli 65-v.
- Rantasalmen Eteläinen Maa- ja kotitalousseura ry, Hiltulan terveystoiminta kevät 12* 4 ja syyskuu 11*7 osallistujaa
- Voimaa vanhuuteen ryhmiin (3*vko) osallistui yhteensä 1255 ikäihmistä, joista 70 % naisia ja 30 % miehiä. Ryhmäkertoja oli 111 eli noin 11 osallistujaa/per ryhmä.
- Opiskelijoille, työttömille ja eläkeläisille suunnatuista kuntosalikorteista arviolta puolet 145 kpl ja samoin käynneistä n. 4500 arvioidaan olevan ikääntyneiden käynnejä.
- hirvenhiihdon ja -juoksun ja ampumalajien harrastajia on jonkin verran ja metsästysharrastuksessa on mukana runsaasti ikäihmisiä

Lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelman vuoden 2025 toteutuma:

Suunnitelman toteutumisen seurannasta vastaa kunnan opiskeluhuollon ohjausryhmä ja arviointi tehdään lukuvuosikohtaisesti kevätlukukauden kokouksessa. Strategisten painopisteiden toteutuman tila on tarkasteltu vuosittain seuraavin perustein:

1. Perhekeskustoimintamallin ylläpitäminen

Tavoite: vauvakerho- ja lapsiparkki moniammatillisena palveluna lapsiperheille.

Toteuma: kohtaamispaikka järjestetty seurakunnan kerhon yhteydessä, osallistujia muutamia.

2. Sosiaalityö: Yhteistyön lisääminen siten, että asiakkaan/asiakasperheen osallisuus ja vaikuttamismahdollisuus lisääntyvät

Mittari: sosiaalityön asiakkuuksien määrä (kpl)

Toteuma: Lapsiperhesosiaalityön asiakkuuksien määrä on 27.

3. Koululaisten ja opiskelijoiden hyvinvointi ja koulussa viihtyminen

Mittari: Kouluterveyskyselyn tulokset

Toteuma: Kouluterveyskysely K25:

Peruskoulu

- Vahvuudet 4.-5.lk: kivut ja lievä ahdistusoireilu vähentyneet, koululounas, yksilöllinen ja keskusteleva terveystarkastus
- Kehityskohteet/muutokset 4.-5.lk: alkoholin maistaminen, harrastaminen (kuitenkin 77%), aamupalan syöminen, terveyttä edistävät elintavat! netitön aika, kaverisuhteet heikentyneet (silti 73% tulee toimeen hyvin)
- Vahvuudet 8.-9.lk: netitön aika, mahdollisuus vaikuttaa koulutyöhön, koulukiusaaminen, mahdollisuus keskustella koulussa, koululounas, opettajien kiinnostus lisääntynyt
- Kehityskohteet/muutokset 8.-9.lk: harrastaminen (silti 71%), huom. etäisyys, terveys vain keskinkertainen tai huono (33%), keskustelu vanhempien kanssa, liikuntaharrastus, ahdistus lisääntynyt

Lukio

- Vahvuudet: vapaa-ajan toiminta ja oleskelutilat, koululounas, keskustelumahdollisuus koulussa, netitön ajanvietto, alkoholin käyttö vähentynyt, uupumus vähentynyt
- Kehityskohteet/muutokset: ahdistuneisuus, mieliala, masennus, yksilöllinen ja keskusteleva terveystarkastus, tyytyväisyys elämään, harrastusten hinta, unen määrä, keskustelu vanhempien kanssa vähentynyt (edelleen 71%)
- Lukion opiskelijakunta on käsitellyt tulokset eikä esittänyt varsinaisia toimenpide-ehdotuksia. Lukion päihitteettömyystilanne on erittäin hyvä.

Kunnan opiskeluhuoltoryhmä totesi syksyllä 2025, että lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on vanhentunut ja hyvinvointialue on päivittänyt suunnitelmaa, johon liitetään kunnan suunnitelman osuus. Kunnan puolelta ehdotettiin seurattaviksi tavoitteiksi varhaiskasvatuksen osalta vanhempien osallisuutta ja vanhemmuuden tukemista sekä koulun osalta indikaattoreita kouluterveyskyselystä.

Hyvinvointisuunnitelman tavoitteet, toimenpiteet ja vastuutahot, resurssit ja arviointimittarit

Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Rantapuiston kehittäminen	rantaraitin jatkaminen Kinnulanmäen puoleiselle kaava-alueelle esteettömyysseikat huomioiden	tekninen toimi, Järvi-Saimaan Palvelut Oy	rantaraitti on valmistunut vuoden 2025 loppuun mennessä. =>Aurinkorannan infran ja lähialueen puistosuunnitelma valmistunut vuonna 2023, mutta ranta-raitin investointia ei

			toistaiseksi ole toteutuslistalla
	avantouintipaikan perustaminen	Järvi-Saimaan palvelut Oy/ liikunta-palvelut ja hyvinvointijohtaja	Valmistunut ja otettu käyttöön vuoden 2023 aikana ja turvallisuutta nostettu vuonna 2024.
Torialueen kehittäminen	korttelin kaavoituksen ajan tasalle saattaminen	kaavoitustyöryhmä	kaavamuutos on valmis vuoden 2024 loppuun mennessä => Kesken
	torisuunnitelman laatiminen	tekninen toimi, suunnittelutyöryhmä	torisuunnitelma on valmis vuoden 2024 loppuun mennessä => Kesken
	torisuunnitelman toteuttaminen	tekninen toimi, Järvi-Saimaan Palvelut Oy	torisuunnitelman mukaisia toimenpiteitä viety investointiohjelmaan ja suunnitelman toteutus on aloitettu vuoden 2025 loppuun mennessä => Kesken
Luonto- /ulkoliikuntakohteiden käytön lisääminen	liikuntapisteiden keräysmallin luominen ja käyttöön otto	Järvi-Saimaa Palvelut Oy/liikuntapalvelut	liikuntapisteet ovat käytössä vuoden 2023 loppuun mennessä => Kesken, ei toteudu tässä muodossa
	koirapuiston perustaminen	tekninen toimi, Järvi-Saimaan Palvelut Oy	koirapuisto on käytössä vuoden 2023 aikana =>Valmistunut 2025
	pyöräilyreittien kehittäminen	Järvi-Saimaan Palvelut Oy/liikuntapalvelut, hyvinvointijohtaja	maastoreitti Rantasalmen kirkonkylä-Porosalmi on toteutettu vuoden 2025 loppuun mennessä => Esiselvityshanke on toteutettu. Toistaiseksi ei etene jatkovalmisteluun.

			pyöräilyreitit on päivitetty karttamateriaaliin vuoden 2024 loppuun mennessä => Kesken, kunta ei osallistunut seudulliseen pyöräilyreittien kehittämishankkeeseen
	kohteiden markkinointi kunnan kanavissa	Järvi-Saimaan Palvelut Oy/liikuntapalvelut, hyvinvointijohtaja ja markkinointi- ja viestintäkoordinaattori	näkyvyys markkinointikanavissa => Facebookiin ja Instagramiin on tuotettu liikuntavinkkejä tykkäykset => Liikuntavinkkien ja kohde-esittelyjen tykkäykset 634 kpl v.2025 kävijämääräseuranta maastossa => Kävijäseuranta 2025 tehty Ruutanaharjun frisbeegolf -radalla 1054 kävijää ja kuntoradalla hiihtokaudella n. 6000 kävijää
	urheilukentän käyttöasteen nosto, erityisesti lasten harrastustoiminnan monipuolistaminen	Järvi-Saimaan Palvelut Oy/liikuntapalvelut, järjestöt	eri-ikäisille suunnattu toiminta on lisääntynyt => urheilukentälle on hankittu uutta kalustoa aktivoimaan eri-ikäisiä käyttäjiä mm. rata-aitoja, monitoimiverkko eri palloilulajien harrastamiseen ja pieniä maaleja. Tarjontaa on resurssien puitteissa järjestetty eri ikäryhmille.
	karttojen päivitys ja kohde-esittelyt	Järvi-Saimaan Palvelut Oy/liikuntapalvelut	karttojen päivitys ja kohde-esittelyt on tehty

			vuoden 2024 loppuun mennessä => Repäisykarttaa päivitetty 2024 painokseen ja suunnistuskarttoja päivitetty 2025
Nuorten kohtauspaikan järjestelyt	Nuokkarin tilojen jatko ja monitoimitilan järjestäminen	kiinteistöpäällikkö, nuorisotoimi	tilajärjestelyjen suunnitelma on valmis vuoden 2023 loppuun mennessä => Nuorisotila on muuttanut helmikuussa 2025 kunnan omiin tiloihin
	tilajärjestelyn suunnittelu ja toteutus	tekninen toimi, nuorisotoimi, Järvi-Saimaan Palvelut Oy	nuorten kohtaamispaikka on toiminnassa vuoden 2024 loppuun mennessä => Nuorisotilan ja Susihallin bänditilan lisäksi ei ole erillistä kohtaamispaikkaa nuorille
Kuntalaisten olohuoneen järjestelyt	toimitilaratkaisun hakeminen kaikenikäisiä palvelevasta kuntalaisen kokoontumistilasta, jossa myös kulttuuritoimintojen mm. näyttelyiden järjestämiss-mahdollisuus	hallintopäällikkö, hyvinvointijohtaja, Järvi-Saimaan Palvelut Oy	toimivat tilat ovat käytössä vuoden 2023 loppuun mennessä => Tilajärjestelyt tehty vuoden 2023 aikana ja tila otettu käyttöön vuoden 2024 alkupuolella

Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
---------	----------------------------	-----------	-------------------

Organisaation uudistaminen ja palveluprosessien uudistaminen	hallittu siirtymä hyvinvointialueen käynnistyessä	kaikki toimialat, Etelä-Savon hyvinvointialue	<p>yhteistyöverkostot hyvinvointialueen palvelutoimi-joiden kanssa luotu ja toimivat</p> <p>=> työ aktivoitunut vuoden 2023 loppupuolella.</p> <p>Opiskeluhoitohenkilöstö jatkanut työtään entisessä tilassa lukion päädyssä. Kouluterveydenhoitaja 5 pvää/vko, koulukuraattori 3pvää/vko ja koulupsykologi 2pvää/vko. Yhteistyö koulun, kuraattorin ja terveydenhoitajan kanssa toimii hyvin.</p> <p>Kumppanuusstrategia toimii jatkossa sitouttavan asiakirjana yhteistyölle.</p> <p>Toimialakohtaiset työryhmät käynnistyneet ja säännönmukaistuneet.</p> <p>Palveluiden kehittämistyö käynnistynyt mm. sähköinen perhekeskus ja sähköinen palvelutarjotin lähellä.fi, ym.</p> <p>Yhteinen hanketyö on käynnistynyt mm. Tiedolla johtamisen kehittämisen liittyen.</p>
	sähköisten palvelujärjestelmien käyttöönotto ja monipuolistuminen	hallinto- ja hyvinvoinnin ja sivistyksen toimialat, rakennusvalvonta	<p>käytössä olevien sähköisten palvelujärjestelmien määrä =>Tällä hetkellä käytössä ovat sähköiset palvelujär-jestelmät: Lupapiste, Wilma, Kirjaston lainauspalvelut ja Finna - tietopalvelu, Daisy -järjestelmä varhaiskasva-tuksessa,</p>

			sähköiset lomakkeet ja palautekanava käytössä.
	riittävän organisaation turvaaminen palvelutuotannossa	hallintopalvelut, kunnanjohtaja	palvelut pystytään tuottamaan toimialoilla => Vuoden 2025 lopulla ehtiin rekrytointipäätös vapaa-aikakoordinaattorin tehtävästä, joka yhdistää liikunnan ja kulttuurin tehtävät

Yrittämiseen ja työntekoon kannustaminen

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Palvelusetelin käytön laajentaminen	palvelusetelit aikuisten harrastamiseen	hyvinvoinnin toimiala	palvelusetelit yritys palveluntarjoajana/ palvelusetelit kaikki . => vuonna 2025 palveluseteli lakkautettiin ja tilalle otettiin kumppanuussopimusmalli
Työmarkkinoiden kohtaantohaasteisiin ja työvoimapulaan ratkaisujen hakeminen	yritysten työvoimatarpeiden kartoittaminen vapaana olevan työvoiman työllistymisen edistäminen koulutusyhteistyöhön panostaminen	yrittäjät, yhdistykset, TE-toimisto, Etelä-Savon hyte-alue, oppilaitokset, työllisyydenhoito ja yrityskoordinaattori	työllisyysasteen nostaminen 64 %sta 67 %iin => Työllisyysaste 20-64 -vuotiaat 74,5 % v.2024 työttömyysprosentti alle 7 % => 31.12.2025 12,7 % rekrytilaisuus järjestetty 1 kerta/vuosi => ei järjestetty 2025
	yhdistysten roolin vahvistaminen työllisyyden hoidossa	yhdistykset ja työllisyydenhoito	järjestyneiden työpaikkojen lukumäärä => 2025 5 kpl
Yrittäjyyskasvatuksen edistäminen	yrityskylätoiminta järjestetään vuosittain	rehtori, vastuopettajat	yrityskyläkäynnit on järjestetty vuosittain => on järjestetty 6. ja 9. luokkalaisille kaikkina vuosina

	lukion matkailulinjan yhteistyö paikallisten matkailuyritysten kanssa	lukion talousarvio	Opintoretket yrityksiin, käyntikerrat/v =>Toteutunut Erasmus+vierailun aikana K25 Rantasalmen, Varkauden ja Savonlinnan yrityksissä työharjoittelupaikat yrityksissä, kpl/v =>3 kpl/2025
	4H -yrityskasvatuksen toimintojen edistäminen	4H-yhdistys, nuorisotoimen avustukset	4H-yritystoimintaa on vuosittain käynnissä => v. 2025 13 kpl toiminnassa, joista 3 uutta

Kuntaisten omatoimisuus ja aktiivisuus

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Osallistava budjetointi	nuorten osallistamishanke	AVI:n hankerahoitus + nuorisotoimen omavastuuosuus	hankkeen toteutuma => Ei saatu hankerahoitusta. Kunnanvaltuuston osoittamalla toimintatunnilla hankittiin nuokkarille nuorten toiveiden mukaisesti sähköpiano vuonna 2023.
	palvelusetelit aikuisten harrastamiseen	hyvinvoinnin toimiala	myönnettyjen palvelusetelien määrä, kpl => vuonna 2025 palveluseteli muuttui osaksi kumppanuus-sopimusavustusmallia, myönnetty 8 kpl
	kuulemistilaisuudet	eri hallinnon alat, kunnahallitus, kunnanvaltuusto	järjestetyt kuulemiset => vuonna 2025 liikunnan kumppanuuspöytä, 5 järjestöiltä, liikunnan ja kulttuurin kuulemisilta, FCS-sertifiointiin liittyvä ilta

			ym. tarkemmin Osallistamis-otsikon alla.
Aktiivinen yhteistyö sidosryhmien kanssa	tiedonkulun tehostaminen	eri toimialat, yhdistystoimijat	<p>tapahtumatieto on helposti saatavilla ja kanavia osataan käyttää mm. sähköiset kalenterit ja verkkosivut => Savonlinnan seutu-kalenteri on kunnan verkkosivuilla käytettävissä ja kunnan tapahtumalistaukseen on voinut tapahtumatiedot ilmoittaa. Tapahtumat on jaettu myös kunnan somessa ja kunnanviraston ja torin sähköisellä näyttötaululla. Kirjaston ja kauppojen ilmoitustauluille on viety tapahtumatiedotteita. Sähköpostijakeluin on myös jaettu tietoa tapahtumiin ja muuhun toimintaan liittyen.</p> <p>järjestötapaamiset 1-2 * v kulttuuritoimi =>kulttuuri 5 kpl v.2025</p> <p>yrittäjien aamukahvitilaisuudet 4 - 6 * v => Elinvoimafoorumi 2 kertaa, Yrittäjänpäivä -tilaisuus ja alueellinen verkostoitumistilaisuus Joroisissa v. 2025</p>
	kolmannen sektorin toiminnan tukeminen	toiminta-avustukset, hallinto ja hyvinvoinnin ja sivistyksen toimiala	<p>jaettujen avustusten määrä /vuosi => Jaetut avustukset 2025: puhallinorkesterin nuoris- ja kulttuuriavustus sopimuksen mukaan, 4H - nuorisovastus sopimuksen mukaan, 6 muuta</p>

			<p>kulttuuriavustusta, 10 liikunta-avustusta</p>
	<p>tapahtumat/tilaisuudet eri järjestöjen kanssa hyvinvointia edistävin teemoin</p>	<p>hyvinvointikoordinaattori , palveluiden toimiala, kirjasto ja liikuntapalvelut, vanhus- ja vammaisneuvosto, eläkejärjestöt, puhallinorkesteri, RU ja kylä- ym. yhdistykset eri toimialojen avustukset ja erilliset talousarviovaraukset</p>	<p>järjestettyjen tapahtumien ja tilaisuuksien määrä</p> <p>Vuosi 2025 => Kirjastossa oli 112 tapahtumaa, josta kirjallisuutta ja lukemista edistäviä tapahtumia oli 66. Digiopastusta sai 218 henkilöä ja näyttelyitä oli yhteensä 18. => Kylätoiminta 37 tapahtumaa => Puhallinorkesteri 21 omaa tapahtumaa ja 15 esiintymistä paikkakunnan ulkopuolella => Kulttuuritoimen avustukset 3 tapahtumaa => Kunnan omat tai yhteistyössä toteutetut noin 100</p>
<p>Omaehtoisen liikkumisen lisääminen</p>	<p>lasten ja nuorten liikuntamahdollisuuksien lisääminen leikkipuiston kehittämisen ja ohjatun toiminnan lisäämisen kautta</p>	<p>Hyvinvoinnin ja sivistyksen toimiala ja järjestöt</p>	<p>leikkipuisto on uusittu vuoden 2025 loppuun mennessä => Leikkipuiston rakentaminen käynnissä vuonna 2023 ja otettu käyttöön 15.6.2024</p> <p>alle kouluikäisille on järjestetty ohjattua liikuntatoimintaa viikoittain => MLL:n toimintana käynnistynyt v. 2024 koululla, ei jatkunut v. 2025. => muskari toteutunut Puhallinorkesteriyhdistyksen toimesta</p>

			<p>Yläkoulun oppilaille ja koulun henkilökunnalle järjestettiin vuosittainen sporttituntikilpailu, jossa kerätään merkintöjä liikuntasuorituksista kuuden viikon ajan helmi-maaliskuussa.</p> <p>Lukion vuosisuunnitelman 25-26 yksi painopiste on terveellisen elämäntavan edistäminen mihin liittyen toteutetaan mm. taukojumppaa oppitunneilla sekä koko koulun liikunnallisia tapahtumapäiviä</p>
	suorituspisteiden keräyskampanjat vuoden ajan mukaista toiminnan markkinointia lisätään	Järvi-Saimaan Palvelut Oy/liikuntapalvelut, hyvinvointijohtaja ja markkinointi- ja viestintäkoordinaattori	kävijämäärät pisteenkerääjämäärä => ei toteutunut
	koulumatkapyöräilyyn kannustaminen	hankerahoitus koulun pyörätelineinvestointiin ja budjettivaraus koulupäivän aikaisiin siirtymiin käytettävien pyörien hankintaan, hyvinvointijohtaja, tekninen toimi, peruskoulun ja lukion rehtorit, Järvi-Saimaan Palvelut Oy	koulukeskuksen pyörien säilytystelineistö on päivitetty ja pyöriä hankittu 10 kpl koululaisten käyttöön vuoden 2023 loppuun mennessä => Vuonna 2023 Pyörätelineistö uusittu, 75 uutta telinepaikkaa. Traficommin avustus saatu toteutukseen. Pyörä-hankintaa tehty yksityisiltä lukiolaisten käyttöön .
	kirjastosta ja kirjastoautosta lainattavien liikuntavälineiden lisääminen	kirjasto, liikuntapalvelut, yrityslahjoitukset	lainattavien liikuntavälineiden lainausmäärä/vuosi => 139 lainausta v.2025 toteutuneet liikuntavinkit

	kirjaston kuukausittainen liikuntavinkki		<p>=> liikuntavinkit toteutuneet liikunnan-ohjaushankkeen kautta v. 2023-2025</p> <p>Kirjastossa kekeiltiin kirjastojumppaa ja kirjastokävelyä.</p> <p>Vuonna 2025 kirjastossa kekeiltiin runojoogaa.</p>
Henkisen hyvinvoinnin edistäminen	mielenterveys- ja päihdepalvelujen toimintapaikka Kompassin toiminnan edistäminen	hyvinvointialue, työllisyydenhoito	<p>viikoittaista toimintaa tarjolla asiakkaille</p> <p>=> toimintaa on ollut tarjolla viikoittain, pl. loma-ajat aina vuoden 2025 loppupuolelle asti</p>
	<p>Kirjasto ja kirjastoauto edistävät lukemista, itsensä kehittämistä ja ymmärtämistä, tiedonhankintaa ja sosiaalista kanssakäymistä</p> <p>Kirjasto tarjoaa tiloja oppimiseen ja kansalaistoimintaan ja edistää demokratiaa</p>	kirjasto, yhdistykset, kansalaisopisto	<p>kirjaston ja kirjastoauton asiakasmäärä</p> <p>=>2025 kirjaston asiakasmäärä 37 099 ja kirjastoauton Rantasalmen osuus 4 594 (yhteensä Jasso 11 779)</p> <p>digineuvonnan ja tapahtumien määrä</p> <p>=> Digineuvontaan osallistui 218 henkilöä v. 2025</p> <p>Kirjaston tapahtumiin osallistui 2025 yhteensä 2 640 henkilöä.</p> <p>Kirjastossa oli yhteensä 102 tapahtumaa, joista 33 tapahtumaa oli suunnattu yli 18-vuotiaille ja 68 alle 18-vuotiaille.</p>
	koulujen painopisteet koululaisten ja	koulujen talousarviot, rehtorit	<p>kouluterveyskysely</p> <p>=> toteutunut vuonna 2025</p>

	opiskelijoiden hyvinvointi ja koulussa viihtyminen		
	kouluterveydenhuollossa IPC -ohjauksen käyttöönotto nuorten ennaltaehkäisevän mielenterveystyön tukemisessa	kouluterveydenhoitaja ja -kuraattori	menetelmä on otettu käyttöön vuoden 2023 aikana => Otettu käyttöön vuoden 2022 puolella asiakkuuksien lukumäärä => 3 hää v. 2025
	ohjatun toiminnan, liikunnan ja muun kurssitoiminnan toteuttaminen kuntakeskuksessa ja kylillä	liikuntapalvelut, kansalaisopisto, yhdistykset	kurssien määrä kirkonkylällä ja kylillä, osallistujamäärät: => Kansalaisopiston kurssit (sis. Tapahtumat jne) vuonna 2025 yhteensä 128, joista sivukylillä 9 Osallistujat (bruttomäärä) vuonna 2025 1183, joista sivukylillä 72 aikuisten palveluseteliryhmät => Vuosi 2025 - Tuusmäen kyläyhdistys ry, liikuntaryhmä 7 osallistujaa - Rantasalmen Urheilijat ry /Taitoluistelujaosto, SkateFit 7 osallistujaa - Rantasalmen Eteläinen Maa- ja kotitalousseura ry, Hiltulan terveys-liikunta 23 *9 -12 osallistujaa - Asikkala-Vaahersalon kylä, Asikkalan jumppa 20*10-12 osallistujaa - Kolkontaipaleen kyläyhdistys ry, Harrastelijakokit 9 osallistujaa

			Kielikahvilatoiminta maahanmuuttajille alkoi marraskuussa 2025
Voimaa vanhuuteen -toiminta	Käskykkä -toiminnan ylläpito	hyvinvointialue, vanhus- ja vammaisneuvosto, järjestöt	Käskykkä -toiminta toteutuu viikoittain ja vapaaehtoisten määrä on kasvanut => oimintaa tarjolla edelleen, vapaaehtoisten määrä vähentynyt. annustettu uusia vapaaehtoisia toimintaan mukaan.
	TaloTsemppari -toiminnan käynnistäminen	hyvinvointialue, hyvinvointikoordinaattori, järjestöt	toimijoiden lukumäärä => yksi koulutus oli, jossa 4 osallistujaa, toiseen koulutukseen ei tullut yhtään osallistujaa v. 2022 => vuonna 2023-2025 ei ole järjestetty ko. koulu-tusta kiinnostuksen puuttuessa
	vertaisohjaajien ja ulkoiluystävien löytäminen ja kouluttaminen ikäihmisten liikkumisen tueksi	hyvinvointialue, vanhus- ja vammaisneuvosto, järjestöt	vertaisohjaajien ja ulkoiluystävien lkm => Vertaisohjaajia toimi 3-4 hlöä v. 2025
	päivätoiminnan uudelleen käynnistäminen ja tarvittavat tilajärjestelyt	hyvinvointialue, järjestöt	päivätoimintaa tarjolla viikoittain => päivätoiminta käynnistyi elokuussa 2024 Palvelukeskus Mäntylässä
Systeemisen työtteen käyttöönotto lastensuojelutyössä	sosiaalityö: Yhteistyön lisääminen siten, että asiakkaan/asiakasperheen osallisuus ja vaikuttamismahdollisuus lisääntyvät	Hyvinvointialue /lapsiperheiden sosiaalityö/ lastensuojelu	asiakkuuksien lukumäärä => toiminnan juurruttaminen on aloitettu vuoden 2022 puolella => toimintamallin soveltuvuus lapsiperhepalveluiden toimintaan on arvioitava uudelleen, ei

			aktiivikäytössä v. 2023-2025
--	--	--	------------------------------

OSA III VALTUUSTOKÄSITTELY

6 Hyvinvointityöryhmä

Hyvinvointityöryhmän jäsenet olivat vuonna 2025 kunnanhallituksen jäsen Sanni Saari, rehtori Antti Turkki, etsivä nuorisotyöntekijä Taija Pihlaja, varhaiskasvatuspäällikkö Johanna Pohjanpalo, Nuorten palvelujen koordinaattori Jenna Roponen, tekninen johtaja Mauri Ruuskanen, liikuntapaikkamestari Arto Tilaeus, fysioterapeutti Pauliina Silvennoinen Etelä-Savon hyvinvointialue, vanhus- ja vammaisneuvoston puheenjohtaja Marja Arffman (kevät 2025)/Leena Suhonen (syksy 2025) ja hyvinvointityöryhmän koordinaattori ja hyvinvointijohtaja Johanna Keränen.

7 Vuosiraportin 2025 hyväksyminen

Vuosiraportti 2025 on hyväksytty hyvinvointi- ja sivistyslautakunnassa 4.5.2026 X, kunnanhallituksessa 11.5.2026 X ja kunnanvaltuustossa 1.6.2026 x.

**RANTA
SALMI**

Elie Saarisentie 2 | 58900 Rantasalmi
rantasalmen.kunta@rantasalmi.fi

rantasalmi.fi